

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi*

*Taner AKSOY***

Öz

Okuma alışkanlığı eğitim sistemimizin öğrencilere kazandırmaya çalıştığı becerilerin başında gelmektedir. Ancak okuma alışkanlığının istenen düzeyde olduğunu söylemek mümkün gözükmemektedir. TEOG sınavının aile ve öğrenciler üzerindeki tesiri düşünüldüğünde, TEOG sınavı ve okuma alışkanlıkları arasındaki ilişkinin belirlenmesi öğrencilerin okumaya karşı tutumunu olumlu yönde etkileyecektir. Araştırmanın amacı TEOG sınavı ile okuma alışkanlığı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını ortaya koymaktır. Yapılan çalışma iki durumun birbiriyle olan ilişkisini ortaya koymayı amaçladığı için ilişki tarama modeli içinde değerlendirilebilir. 217 8. sınıf öğrencisi araştırmanın örneklemini olarak seçilmiştir. Öğrencilerin kitap okuma alışkanlığını ölçmek üzere Ortaokul Okuma Alışkanlığı Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada öğrencilerin Türkiye genelinde merkezi bir sınav olarak gerçekleştirilen “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG)” sınavının altı ayrı dersine ait puanları ile okuma alışkanlığı ölçeğinden elde ettikleri puanlar arasındaki ilişki incelenmiştir. Araştırmada öğrencilerin okuma alışkanlığının ortanın üzerinde olduğu; TEOG sınavı kapsamında bulunan altı dersin test puanlarıyla okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde anlamlı ilişki olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: TEOG, okuma alışkanlığı, okuma

The Effect of the Reading Habit on the Transition from Primary to Secondary Education Exam (TPSE)

Abstract

Reading habit is one of the most important skills our education system aims our students to have. However, it does not seem possible to state that the reading habit is at the satisfactory level in students. When the impact of the TPSE test on families and students is examined, determining the relationship between the TPSE exam and reading habit will positively affect the attitude of students towards reading. The purpose of the study is to verify whether there was a meaningful relationship between the TPSE test and the reading habit. The study used the relational screening model as it aimed to reveal the relationship between two situations. 217 8th grade students were selected as the sample of the study. In order to measure the students' reading habits, the “Secondary School Reading Habit Scale” was used. In the survey, the relationship between the students' scores in the six subjects tested on the TPSE held in Turkey as a central examination and the scores they obtained from the reading habit scale was examined. In this research, it was found that the students' reading habits were above the average and that there was a significant positive meaningful correlation between the students' reading habits and their TPSE test scores of the six subjects.

Keywords: TPSE, reading habit, reading

* Bu çalışma Taner Aksoy'un Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Öğretmenliği Anabilim dalında Prof. Dr. Ömer Özkan danışmanlığındaki, aynı adlı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü. Ankara, Türkiye. e-posta: taneraksoy55@gmail.com

Giriş

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavı ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin liselere yerleşme puanının bir bölümünü belirlemek için uygulanan bir sınavdır. Sınav; Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil, Din kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerinden, her bir ders için yirmi çoktan seçmeli sorudan oluşan testlerle yılda iki kez gerçekleştirilmektedir. Bu soruların doğru cevaplanabilmesinin ilk basamağı okunup anlaşılabilmesidir. Okuma alışkanlığı okuma-anlama becerisini etkileyen bir faktördür. Dolayısıyla öğrencilerin okuma alışkanlıklarının, sınav sonuçlarıyla ortaya konulan akademik başarı üzerinde etkili olması beklenen bir durumdur.

Geçmişten günümüze temel eğitimden ortaöğretime geçiş için Liselere Giriş Sınavı (LGS), Ortaöğretim Kurumları Seçme Sınavı (OKS), Seviye Belirleme Sınavı (SBS) gibi sınavlar merkezi olarak uygulanmıştır. Bu sınavlar arasında uygulama bakımından farklar olmasına rağmen temel amaç ve mantık aynıdır: Lise ve dengi kurumlara öğrenci seçmek ve bu seçme işleminde belirlenen bazı derslerdeki akademik başarıyı ölçüt olarak kullanmak. Bu serinin sonuncu sınavı TEOG' dur.

2013-2014 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan TEOG sınavı, Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ve Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'ni temel alarak hazırlanan Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi ile kamuoyu bilgisine sunulmuştur (Tebliğler Dergisi, Ocak 2014). Bu yönergeye göre Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Din kültürü ve Ahlak Bilgisi, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ile Yabancı Dil derslerinden öğretim programları esas alınarak iki sınavı olanların birinci, üç sınavı olanların ikinci sınavları ortak olarak yapılır. Sorular, programda belirlenen kazanımlar etrafında eleştirel düşünme, analiz yapma, problem çözme, sonuç çıkarma, yorumlama gibi üst düzey becerileri ölçecek şekilde hazırlanır.

Bu sınavı daha önceki türevlerinden ayıran en önemli özellikleri; yılda iki kez yapılışı, sınavın kapsamının o ders dönemi kazanımlarıyla sınırlı tutulması, mazeret yani telafi imkânının olması, liselere giriş puanı olarak tek başına değil okul başarısıyla değerlendirilmesidir. Önceki sınavlar sekizinci sınıfın sonunda yapılır ve yedi yılın kazanımları da göz önünde tutulurdu. Sınava giremeyenler için herhangi bir telafi söz konusu değildi. Ayrıca bu sınavlar okul başarısı dikkate alınmadan tek başına liselere giriş puanını belirlerdi. Önceki sınavların bu gibi nedenlerle öğrencileri gereğinden fazla yorduğu, öğrencilerin okuldan ziyade sınavı önemsedikleri sonuçları çıkarılarak daha insancıl ve öğrenci yanlısı bir sınav olarak görülen TEOG sınavı uygulanmaya başlanmıştır.

Okuma alışkanlığı kavramı okuma ve alışkanlık kavramlarının senteziyle meydana gelmiş bir kavramdır. Bu yönüyle okuma alışkanlığı kavramının anlaşılabilmesi bu iki kavramın bilinmesiyle yakından ilgilidir. Okuma, insanın çevresini anlamak için kullandığı bir beceridir. Bu konuyla ilgili çeşitli tanımlar yapılmıştır. Özdemir(1990, s.13)'e göre okuma, zihinsel bir faaliyet olup basılı

sözcükleri kavrama ve yorumlamaya dayanır. Rozan'dan aktaran Özbay(2011, s.1) ise kavrama ve yorumlama süreçlerini dışarıda bırakarak okumayı belli kurallara göre sözcükleri seslendirme olarak tanımlar. Ancak genel eğilime baktığımızda Rozan'ın bu bilişsel süreçleri dışarıda tutan tanımı pek kabul görmez. Okuma, fiziksel ve zihinsel öğelerin birlikte işe koşulduğu karmaşık bir dil becerisidir (Özbay, 2011, s. 2). Okuma becerisi belli bir eğitimi gerektirir. Bu eğitimin nihai hedeflerinden biri okuma alışkanlığıdır (Özbay, 2011, s.75). Alışkanlık 'bir şeye alışmış olma durumu, itiyat, huy, ünsiyet' (TDK, 2015, s.95) demektir. Bu durumda okuma alışkanlığı, okuma işine alışmış olma, onu devam ettirme durumudur. Yani okuma alışkanlığını kazanmış bir birey için okuma artık günlük yaşamın yemek, içmek kadar sıradan ve bir o kadar vazgeçilmez işidir.

Okuma alışkanlığı, okuma becerisini içselleştirme durumudur. Okuma alışkanlığını kazanmış bir birey okuma becerisinin barındırdığı analiz, sentez, değerlendirme gibi üst düzey zihinsel becerilere okuma alışkanlığı kazanamamış bireylere oranla daha yakındır.

Okuma becerisi ve bu becerinin süreklilik kazanmış hali olan okuma alışkanlığı sadece Türkçe dersi başarısıyla ilişkilendirilmiştir. Ancak okuma alışkanlığının sadece Türkçe dersindeki başarıyı değil, diğer derslerdeki başarıyı da etkilediği çeşitli çalışmalarla ortaya konmuştur (Acıyan, 2008; Aksoy ve Doymuş, 2011; Albayrak, 2001; Aslanoğlu, 2007; Bayat, Şekercioğlu ve Bakır, 2014; Ceran ve Deniz, 2015; Dindar ve Demir, 2006; Gökteş ve Gürbüz Türk, 2012; Güngör, 2009; Kasımoğlu, 2014; Keskin ve Baştuğ, 2010; Sertöz, 2003; Tatar ve Soylu, 2006). Bu yönüyle altı dersi kapsayan TEOG sınavı ile okuma alışkanlığı arasındaki ilişkinin belirlenmesi adına katkı sağlayacaktır.

Bu araştırmanın amacı TEOG sınavı ile okuma alışkanlığı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını varsa bu ilişkinin ne düzeyde olduğunu ortaya koymaktır. Bu amaca ulaşabilmek için şu sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile okuma alışkanlığı ölçeği puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
2. Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
3. Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Yapılan çalışma iki durumun birbiriyle olan ilişkisini ortaya koymayı amaçladığı için ilişkisel tarama modeli içinde değerlendirilebilir. İlişkisel tarama modelleri birden çok değişken içerisinde birlikte farklılaşmanın varlığını ve derecesini belirlemeyi hedefleyen araştırma modelleridir (Karasar, 2014, s. 81).

Örneklem

Araştırmanın örneklemini maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi temel alınarak oluşturulmuştur. Bu yöntemde amaç, çalışma problemine taraf olacak bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır (Yıldırım & Şimşek, 2013, s. 136). Okuma alışkanlığı, sosyo-ekonomik faktörlere bağlı olarak bireyler arasında farklılık gösterir. Bu sebeple evren içerisinde Ankara'nın alt, orta ve yüksek sosyo-ekonomik bölgelerinden birer okul ve bu okullarda öğrenim gören toplam 217 8.sınıf öğrencisi araştırmanın örneklemini olarak seçilmiştir.

Araştırmaya dâhil edilen öğrencilerin cinsiyet durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyet Durumu

Değişken		Frekans (f)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	111	51,2
	Kız	106	48,8
	Toplam	217	100

Araştırmaya dâhil edilen toplam 217 öğrencinin 111'i (%51,2) erkek, 106'sı (%48,8) kızdır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmamızın iki temel veri kaynağı vardır: 2016-2017 1. dönem TEOG sınavı sonuçları ve öğrencilerin okuma alışkanlığı. TEOG sınavı sonuçlarına gerekli izinler alınarak MEB'e ait e-okul sistemi üzerinden ulaşılmıştır.

Okuma alışkanlığını belirlemek için ise Tok, Küçük ve Kırmacı (2015) tarafından geliştirilen Ortaokul Kitap Okuma Alışkanlığı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek beşli likert tipinde 15 adet sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin üç faktörlü bir yapısı vardır. Bunlar kitapların becerilere yansımaları, kitapla kurulan ilişki kitaptan hareketle anlatıma yönelmedir. Yapılan analiz sonucunda ölçekteki 15 madde için Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı .86 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısının .70 ve üzerinde olması ölçek güvenilirliği için yeterlidir. Bu durum geliştirilen "Ortaokul Kitap Okuma Alışkanlığı Ölçeği"nin güvenilir bir ölçek olduğunun göstergesidir.

Verilerin Toplanması

Veriler, ölçeğin gerekli izinler alınarak araştırmacı tarafından öğrencilere uygulanması ile toplanmıştır. Böyle bir yol seçilmesinin temel sebebi uygulama esnasında meydana gelebilecek yanlış anlaşılımları en aza indirmektir.

Verilerin Analizi

Araştırmada öğrencilerin Türkiye genelinde merkezi bir sınav olarak gerçekleştirilen “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG)” sınavının altı ayrı dersine (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Din kültürü ve Ahlak Bilgisi ile Yabancı Dil) ait puanları ile okuma alışkanlığı ölçeğinden elde ettikleri puanlar arasındaki ilişki incelenmiştir. TEOG sınavının altı dersine ait puanlar ile okuma alışkanlıkları ölçeğinin üç alt boyutu ve genel toplam puanı olmak üzere araştırmada toplam 10 puan ilişki analizine alınmıştır.

Öğrencilerin TEOG sınavından elde ettikleri puanlar ile okuma alışkanlığı ölçeğinden elde ettikleri puanlar arasındaki ilişkinin “Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı” ile analiz edilmesi düşünülmüştür. Ancak adı geçen analiz yöntemi istatistikte parametrik analizler grubunda yer alan bir analiz yöntemidir. Parametrik bir test olan “Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı”nın kullanılabilmesi için belli varsayımların karşılanması gerekmektedir (Büyüköztürk, 2013; Green ve Salkind, 2008; Kalaycı, 2005; Özdamar, 2013). Bu varsayımlar:

- İlişki analizine alınacak her değişkenin en az eşit aralık düzeyindeki bir ölçekle ölçülmüş olması gerekmektedir. Bu araştırmadaki TEOG puanları ile okuma alışkanlığı ölçeği bu türden bir ölçektir. Dolayısıyla bu varsayım karşılanmaktadır.
- Örneklem ya da araştırma grubunda yer alan birey sayısı en az 30 olmalıdır (parametrik testler için büyük örneklem varsayımı, merkezi limit teoreminden gelir). Bu araştırmada 217 öğrenciden elde edilen veri seti ile çalışılmıştır. İlişki analizine 217 öğrencinin tamamı dâhil edilmiştir. Dolayısıyla bu varsayım karşılanmaktadır.
- Üzerinden toplam puan alınan (bu araştırmada TEOG başarısı ve okuma alışkanlığı) değişkene ait puanlar normal dağılım göstermelidir. Normallik varsayımı. Bu varsayımın test edilmesi gerekmektedir.

Bu varsayımlar doğrultusunda, TEOG puanları ile okuma alışkanlığı ölçeği ve bu ölçeğin alt boyutlarından elde edilen puanların normal dağılım gösterip göstermediği belirlenmiştir. Bunu belirleyebilmek için “Kolmogorov–Smirnov Tek Örneklem Testi (KS)”nden yararlanılmıştır. Bu testte dağılımın olmadığı yargısı, H_1 hipotezini temsil etmektedir (Kalaycı, 2005). Bu nedenle SPSS’de yapılan çözümlene sonucunda istatistiksel anlamlılık değerinin 0,05’den büyük olması normalliğin

göstergesidir. Kolmogorov–Smirnov tek örneklem testi, bir iyi uyuşum testidir. Bu test, bir küme örneklem değeriyle (gözlenen puanlarla) belirli bir teorik dağılımdaki uyuşum derecesini inceler. Kuramsal dağılıma göre ortaya çıkabilecek birikimli (cumulative) frekans dağılımını belirleyip bunu, gözlenen birikimli frekans dağılımıyla karşılaştırır (Siegel, 1977). Yapılan analiz sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 1. *TEOG Puanları ile Okuma Alışkanlığı Ölçeği ve Bu Ölçeğin Alt Boyutlarına Ait Kolmogorov–Smirnov (KS) Normal Dağılım Testi Sonuçları*

Değişken	Kolmogorov–Smirnov (KS)		
	N	sd	p
Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	217	0,044
Kitapların Becerilere Yansıması	217	217	0,000
Kitaplarla Kurulan İlişki	217	217	0,000
Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	217	0,000
TEOG Türkçe	217	217	0,019
TEOG Matematik	217	217	0,000
TEOG Fen Bilimleri	217	217	0,001
TEOG TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	217	217	0,000
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi	217	217	0,000
TEOG Yabancı Dil	217	217	0,000

Tablo 2’deki KS testi sonucu incelendiğinde gerek TEOG sınavının her derse ait alt testlerinde gerekse okuma alışkanlığı ölçeği ve bu ölçeğin alt boyutlarının tamamında puanlarının anlamlılık değerlerinin anlamlı olduğu ($p < .05$) görülmektedir. Bu sonuç ölçeğe ait puanların normal dağılım göstermediğini ortaya koymaktadır.

Büyüköztürk (2003), Green ve Salkind, (2008), Kalaycı (2005) ile Özdamar’ın (2013) belirttiği gibi, normal dağılım varsayımı karşılanmadığı durumlarda karşılaştırma ya da ilişki analizlerinde parametrik yöntemlerin kullanılması uygun değildir. Bu nedenle değişkenlerden elde edilen puanlar arası ilişki analizi yapılırken “Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı” yönteminin yerine bu yöntemin non–parametrik karşılığı olan “*Spearman Brown Sıra Farkları Korelasyon Katsayısı*” yöntemi kullanılmıştır.

Bilimsel araştırmalarda anlamlılık testleri uygulanırken iki tane kritik değer kullanılabilir. Bunlardan birisi 0,05 değeri ise 0,01 anlamlılık düzeyidir. 0,05 anlamlılık düzeyinde %95 güven aralığı ve %5 hata payı kabul edilmektedir. 0,01 anlamlılık düzeyinde ise %99 güven aralığında ve %1 hata payı kabul edilmektedir. Fizik, kimya, tıp gibi doğa ve tabiat bilimleri daha hassas ölçümler yapabilmeleri sebebi ile %1 hata payı ile çalışabilmektedirler. Ancak sosyal bilimler, davranış ve eğitim bilimleri gibi alanlarda değişkenlerin fazlalığı ve kontrol altına alınmasındaki güçlükler gibi nedenlerle %5 hata payı ile çalışılması tercih edilmektedir. Bu araştırmada da 0,05 kritik değeri anlamlılık testleri

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

için kritik değer olarak kabul edilmiş ve %5 hata payı ile çalışılmıştır. Elde edilen ilişki analizi sonuçları da bu kritik değere göre yorumlanmıştır.

Bulgular

Bu bölümde araştırmanın amacı ve alt amaçları doğrultusunda elde edilen verilerin analiz edilmesiyle ulaşılan bulgular özetlenmiştir.

Araştırma kapsamında “Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG)” sınavının altı ayrı dersine (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Din kültürü ve Ahlak Bilgisi ile Yabancı Dil) ait puanlar elde edilmiştir. Ek olarak okuma alışkanlıkları ölçeği uygulanmıştır. Uygulanan ölçeğin üç alt boyutu bulunmaktadır. Bunlar; kitapların becerilere yansımaları, kitaplarla kurulan ilişki ve kitaptan hareketle anlatıma yönelmedir. Elde edilen puanlara ait betimsel istatistikler Tablo 3’te özetlenmiştir.

Tablo 3. *Betimsel İstatistikler*

Değişken	N	Betimsel İstatistikler					
		Ortalama (\bar{X})	Standart Sapma (S)	Ortanca	Mod	Minimum Puan	Maksimum Puan
Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	49,01	11,58	50	49	15	73
Kitapların Becerilere Yansımaları	217	24,64	5,78	25	27	7	35
Kitaplarla Kurulan İlişki	217	15,91	5,37	16	15	5	25
Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	8,42	2,62	8	9	3	15
TEOG Türkçe	217	54,33	20,00	55	50	10	95
TEOG Matematik	217	46,15	20,10	45	35	0	95
TEOG Fen Bilimleri	217	66,18	21,47	65	50	20	100
TEOG TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	217	60,14	23,34	65	45	5	100
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi	217	71,45	19,70	75	90	15	100

TEOG Yabancı Dil	217	46,31	21,51	40	25	10	100
------------------	-----	-------	-------	----	----	----	-----

Okuma alışkanlığı ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 15, en yüksek puan 75'tir. Bu ölçekten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 49,01'dir. Ortanca 50 ve mod 49 bulunmuştur.

Kitapların becerilere yansması alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 7, en yüksek puan 35'tir. Bu ölçekten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 24,64'tür. Ortanca 25 ve mod 27 bulunmuştur. Öğrencilerin okuma alışkanlığında kitapların becerilere yansmasının yüksek olduğu söylenebilir.

Kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 5, en yüksek puan 25'tir. Bu ölçekten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 15,91'dir. Ortanca 16 ve mod 15 bulunmuştur. Öğrencilerin okuma alışkanlığı aracılığıyla kitaplarla kurduğu ilişkinin yüksek olduğu söylenebilir.

Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınabilecek en düşük puan 3, en yüksek puan 15'tir. Bu ölçekten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 8,42'dir. Ortanca 8 ve mod 9 bulunmuştur.

TEOG Türkçe testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 54,33'tür. Ortanca 55 ve mod 50 bulunmuştur. Öğrenciler Türkçe testinden orta düzeyde başarı sağlamıştır.

TEOG Matematik testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 46,15'tir. Ortanca 45 ve mod 35 bulunmuştur. Öğrenciler Matematik testinden ortanın altında başarı sağlamıştır. Ayrıca öğrencilerin puan yığılımı aritmetik ortalamasının altındadır.

TEOG Fen Bilimleri testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 66,18'dir. Ortanca 65 ve mod 50 bulunmuştur. Öğrenciler Fen Bilimleri testinden ortanın üstünde başarı sağlamıştır. Ayrıca öğrencilerin puan yığılımı aritmetik ortalamasının altındadır.

TEOG TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 60,14'tür. Ortanca 65 ve mod 45 bulunmuştur. Öğrenciler TC İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testinden ortanın üstünde başarı sağlamıştır. Ayrıca öğrencilerin puan yığılımı aritmetik ortalamasının altındadır.

TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 71,45'tir. Ortanca 75 ve mod 90

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

bulunmuştur. Öğrenciler Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testinden ortanın üstünde başarı sağlamıştır. Ayrıca öğrencilerin puan yığılımı aritmetik ortalamasının üstündedir.

TEOG Yabancı Dil testinden alınabilecek en düşük puan 0, en yüksek puan 100'dür. Bu testten öğrencilerin aldığı puanların aritmetik ortalaması 46,31'dir. Ortanca 40 ve mod 25 bulunmuştur. Öğrenciler Yabancı Dil testinden ortanın altında başarı sağlamıştır. Ayrıca öğrencilerin puan yığılımı aritmetik ortalamasının altındadır.

TEOG Test Puanları-Okuma Alışkanlığı İlişkisi

Araştırmanın ilk sorusu "Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile okuma alışkanlığı ölçeği puanları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?" sorusudur. Bu soruya cevap aranırken "verilerin analizi" başlığında açıklandığı üzere puanlar normal dağılım göstermediği için "Spearman Brown Sıra Faktörü Korelasyon Katsayısı" hesaplanarak ilişki tespit edilmiştir. Test sonuçları Tablo 4'te özetlenmiştir.

Tablo 4. TEOG Test Puanları ile Okuma Alışkanlığı Ölçeği Puanları Arasındaki İlişki

Değişkenler	N	r	p
TEOG Türkçe-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,216	0,001
TEOG Matematik-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,262	0,000
TEOG Fen Bilimleri-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,289	0,000
TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,137	0,044
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,258	0,000
TEOG Yabancı Dil-Okuma Alışkanlığı Genel Toplam	217	0,256	0,000

TEOG Türkçe testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,216$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG Türkçe testi puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG Türkçe testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Matematik testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,262$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG Matematik testi puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG Matematik testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Fen Bilimleri testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,289$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,137$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi

puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,258$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Yabancı Dil testi ile okuma alışkanlığı ölçeği genel toplam puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,256$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda okuma alışkanlığı arttığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da artacağı, okuma alışkanlığı puanları azaldığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Test Puanları-Kitapların Becerilere Yansımaları

Araştırmanın ikinci sorusu “Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusudur. Bu soruya cevap aranırken “verilerin analizi” başlığında açıklandığı üzere puanlar normal dağılım göstermediği için “Spearman Brown Sıra Faktörleri Korelasyon Katsayısı” hesaplanarak ilişki tespit edilmiştir. Test sonuçları Tablo 5’te özetlenmiştir.

Tablo 5. *TEOG Test Puanları ile Kitapların Becerilere Yansımaları Alt Boyutundan Alınan Puanlar Arasındaki İlişki*

Değişkenler	N	r	p
TEOG Türkçe-Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,283	0,000
TEOG Matematik-Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,325	0,000
TEOG Fen Bilimleri-Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,319	0,000
TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük*Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,237	0,000
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi-Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,317	0,000
TEOG Yabancı Dil-Kitapların Becerilere Yansımaları	217	0,319	0,000
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,181	0,007

TEOG Türkçe testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,283$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG Türkçe testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG Türkçe testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Matematik testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,325$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG Matematik testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG Matematik testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

TEOG Fen Bilimleri testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,319$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,237$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,317$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Yabancı Dil testi ile kitapların becerilere yansımaları alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,319$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitapların becerilere yansımaları arttığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da artacağı, kitapların becerilere yansımaları azaldığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Test Puanları-Kitaplarla Kurulan İlişki

Araştırmanın üçüncü sorusu “Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusudur. Bu soruya cevap aranırken “verilerin analizi” başlığında açıklandığı üzere puanlar normal dağılım göstermediği için “Spearman Brown Sıra Faktörleri Korelasyon Katsayısı” hesaplanarak ilişki tespit edilmiştir. Test sonuçları tablo 6’da özetlenmiştir.

Tablo 6. TEOG Test Puanları ile Kitaplarla Kurulan İlişki Alt Boyutundan Alınan Puanlar Arasındaki İlişki

Değişkenler	N	r	p
TEOG Türkçe-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,157	0,020
TEOG Matematik-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,226	0,001
TEOG Fen Bilimleri-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,250	0,000
TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,091	0,180
TEOG Yabancı Dil-Kitaplarla Kurulan İlişki	217	0,224	0,001

Tablo 6 incelendiğinde arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,157$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki arttığında TEOG Türkçe testi puanlarının da artacağı, kitaplarla kurulan ilişki azaldığında TEOG Türkçe testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Matematik testi ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,226$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki arttığında TEOG Matematik testi puanlarının da artacağı, kitaplarla kurulan ilişki azaldığında TEOG Matematik testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Fen Bilimleri testi ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,250$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki arttığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da artacağı, kitaplarla kurulan ilişki azaldığında TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,091$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki azaldığında ya da arttığında TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarının da azalacağı ya da artacağı söylenemez.

TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,181$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki arttığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da artacağı, kitaplarla kurulan ilişki azaldığında TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Yabancı Dil testi ile kitaplarla kurulan ilişki alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu ($r=0,224$, $p<.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaplarla kurulan ilişki arttığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da artacağı, kitaplarla kurulan ilişki azaldığında TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da azalacağı söylenebilir.

TEOG Test Puanları-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme

Araştırmanın dördüncü sorusu “Öğrencilerin TEOG testlerinden elde ettikleri puanlar ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan elde ettikleri puanlar arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusudur. Bu soruya cevap aranırken “verilerin analizi” başlığında açıklandığı üzere puanlar normal dağılım göstermediği için “Spearman Brown Sıra Faktörü Korelasyon Katsayısı” hesaplanarak ilişki tespit edilmiştir. Test sonuçları Tablo 7’de özetlenmiştir.

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

Tablo 7. TEOG Türkçe Testi Puanları ile Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme Alt Boyutundan Alınan Puanlar Arasındaki İlişki

Değişkenler	N	r	p
TEOG Türkçe-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	0,039	0,566
TEOG Matematik-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	0,063	0,355
TEOG Fen Bilimleri-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	0,111	0,104
TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	-0,007	0,924
TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	0,090	0,186
TEOG Yabancı Dil-Kitaptan Hareketle Anlatıma Yönelme	217	0,060	0,379

TEOG Türkçe testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,039$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG Türkçe testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

TEOG Matematik testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,063$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG Matematik testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

TEOG Fen Bilimleri testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,111$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG Fen Bilimleri testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında negatif yönde, çok düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=-0,007$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,090$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG Din kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

TEOG Yabancı Dil testi ile kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundan alınan puanlar arasında olumlu yönde, düşük düzeyde ve anlamlı olmayan bir ilişki olduğu ($r=0,060$, $p>.05$) belirlenmiştir. Bu durumda kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutundaki artma ya da azalmanın TEOG Yabancı Dil testi puanlarındaki artma ya da azalma ile ilişkili olmadığı söylenebilir.

Sonuç ve Tartışma

Okuma alışkanlığı genel toplam puanı ortalaması 49,01'dir. Kitapların becerilere yansımaları alt boyutu puanı ortalaması 24,64; kitaplarla kurulan ilişki alt boyutu puanı ortalaması 15,91; kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu puanı ortalaması 8,42 olarak hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük ve en yüksek puan dikkate alındığında öğrencilerin okuma alışkanlığının genel olarak ortanın üzerinde olduğu söylenebilir. Kitapların becerilere yansımaları ve kitaplarla kurulan ilişkinin ortanın üzerine olduğu söylenebilir. Ancak kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutunda öğrencilerin orta düzeyde oldukları söylenebilir. Yavaş (2013) öğrencilerin okuma oranının yüksek olduğunu, Şahin (2009) ve Karakaş (2005) öğrencilerin boş zamanlarında en çok kitap okumaktan hoşlandığını, Balcı (2009) okuma alışkanlığına ilişkin tutumun yüksek olduğunu çalışmalarında ortaya koymaktadırlar. Arıcı (2005), Kaynar (2007) ve Bayis (2010) ise çalışmalarında okuma alışkanlığının düşük olduğunu belirtmektedirler.

TEOG Türkçe testi ile okuma alışkanlığı ölçeği arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitapların becerilere yansımaları ve kitaplarla kurulan ilişki alt boyutlarıyla TEOG Türkçe testi arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu ile TEOG Türkçe testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG Türkçe testi puanlarının da artacağı söylenebilir. Ceran ve Deniz (2015), Sallabaş (2008), Yavaş (2013)'in araştırmalarında elde ettikleri bulgular, ilgili araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir.

TEOG Matematik testi ile okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Kitapların becerilere yansımaları alt boyutuyla TEOG Matematik testi puanları arasında olumlu yönde, orta düzeyde, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitaplarla kurulan ilişki alt boyutuyla TEOG Matematik testi arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu ile TEOG Matematik testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG Matematik testi puanlarının da artacağı söylenebilir. Kıvrak (2015) ve Tüzer (2016)'in elde ettiği bulgular araştırmanın bu sonucunu destekler niteliktedir.

TEOG Fen Bilimleri testi ile okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Kitapların becerilere yansımaları alt boyutuyla TEOG Fen Bilimleri testi puanları arasında olumlu yönde, orta düzeyde, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitaplarla kurulan ilişki alt boyutuyla TEOG Fen Bilimleri testi arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu ile TEOG Fen Bilimleri testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG Fen Bilimleri testi puanlarının da

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

artacağı söylenebilir. Tüzer (2016)'in çalışmasının bulguları "TEOG Fen Bilimleri testi sonuçlarının okuma alışkanlığıyla olumlu ilişkisi vardır." önermesini desteklemektedir.

TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi ile okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Kitapların becerilere yansması alt boyutuyla TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanları arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitaplarla kurulan ilişki ve kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutlarıyla TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük testi puanlarının da artacağı söylenebilir. Ceran ve Deniz (2015) ve Şen (2015) tarafından gerçekleştirilen çalışmaların bulguları araştırmının bu sonucuyla örtüşmektedir.

TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi ile okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Kitapların becerilere yansması alt boyutuyla TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanları arasında olumlu yönde, orta düzeyde, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitaplarla kurulan ilişki alt boyutuyla TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu ile TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi testi puanlarının da artacağı söylenebilir. Ceran ve Deniz (2015), Sallabaş (2008) ve Bağcı (2010)'nın bulguları araştırmının bu sonucunu desteklemektedir.

TEOG Yabancı Dil testi ile okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde, düşük düzeyde anlamlı bir ilişki vardır. Kitapların becerilere yansması alt boyutuyla TEOG Yabancı Dil testi puanları arasında olumlu yönde, orta düzeyde, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kitaplarla kurulan ilişki alt boyutuyla TEOG Yabancı Dil testi arasında olumlu yönde, düşük düzeyde, anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Kitaptan hareketle anlatıma yönelme alt boyutu ile TEOG Yabancı Dil testi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Genel olarak okuma alışkanlığı arttıkça TEOG Yabancı Dil testi puanlarının da artacağı söylenebilir. Alanyazında okuma alışkanlığıyla yabancı dil puanını ilişkilendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Özet olarak araştırmada; Öğrencilerin okuma alışkanlığının ortanın üzerinde olduğu, TEOG sınavı kapsamında bulunan altı dersin (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, T. C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Yabancı Dil) test puanlarıyla okuma alışkanlığı arasında olumlu yönde anlamlı ilişki olduğu, okuma alışkanlığı düzeyinin artmasıyla TEOG sınavı puanlarının da artacağı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarından yola çıkarak araştırmacı ve uygulayıcılara bazı önerilerde bulunulabilir:

1. Ortaokul öğrenci, veli ve öğretmenleri TEOG sınavına yönelik olarak test çözme teknikleri üzerinde durmaktadır. Bu durum öğrencilerin okuma alışkanlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Oysa görülmektedir ki okuma alışkanlığına verilen önem TEOG sınavı başarısını da artıracaktır.

2. Öğrenciler ve veliler okuma alışkanlığının TEOG sınavına etkisi yönünde bilinçlendirilmeli, böylelikle okullar ezberci dersane mantığından uzaklaştırılmalıdır.

3. Okuma alışkanlığı sadece Türkçe dersi bünyesinde düşünülmektedir. Oysa araştırma sonucunda görülmüştür ki bütün dersler okuma alışkanlığından en az Türkçe dersi kadar etkilenmektedir. Bu sebeple okuma alışkanlığı bütün derslerin ortak paydası haline getirilmelidir.

4. Okuma alışkanlığının diğer derler üzerindeki etkisi örneklem grubu büyütülerek ve ders sayısı artırılarak araştırılabilir.

5. Okuma alışkanlığının bireysel ve toplumsal faydaları araştırılarak, bu faydalar somut verilerle paydaşlara yansıtılabilir. Bu sayede toplumun okuma alışkanlığına verdiği önem artırılabilir.

Kaynaklar

- Acıyan, A. A. (2008). *Ortaöğretim öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ve akademik başarı düzeyi arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, G., & Doymuş, K. (2011). Fen ve teknoloji dersi uygulamalarında işbirlikli okuma-yazma-uygulama tekniğinin etkisi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2), 381-397.
- Albayrak, M. (2001). İlköğretim okullarının 1. kademesinden 11. kademesine geçişte matematik eğitimi ile ilgili ortaya çıkan problemler. *IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi Kongre Kitabı* (s. 513-517). Ankara: MEB Basımevi.
- Aslanoğlu, A. E. (2007). *PIRLS 2001 Türkiye verilerine göre 4. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama becerileriyle ilişkili faktörler*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bağcı, H. (2010). İlköğretim II. kademe öğrencilerinin okumaya yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *e-Journal of New World Sciences Acedemy Education Sciences*, 5(4), 2018-2033. <http://www.newwsa.com> sayfasından erişilmiştir.
- Balcı, A. (2009). *İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlık ve ilgileri üzerine bir inceleme*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bayat, N., Şekercioğlu, G., Bakır, S. (2014). Okuduğunu anlama ve fen başarısı arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(176), 457-466.
- Bayis, S. (2010). *4. 5. 6. ve 7. sınıf ilköğretim öğrencilerinin okuma ve kütüphane kullanım alışkanlıklarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyükoztürk, Ş. (2013). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Ceran, D., & Deniz, K. (2015). TEOG sınav sorularının okuma becerisiyle çözülebilme düzeyi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(2), 92-109.

Okuma Alışkanlığının Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sınavına Etkisi

- Dindar, H., & Demir, M. (2006). Beşinci sınıf öğretmenlerinin fen bilgisi dersi sınav sorularının Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), 87- 96.
- Göktaş, Ö., & Gürbütürk, O. (2012). Okuduğunu anlama becerisinin ilköğretim ikinci kademe matematik dersindeki akademik başarıya etkisi. *Uluslararası Eğitim Programları ve Öğretim Çalışmaları Dergisi (IJOCS)*, 4(2), 52-66.
- Güngör, E. (2009). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlığı ile Türkçe dersi akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Green, S. B. ve Salkind, N. J. (2008). *Using SPSS for Windows and Macintosh (Analyzing and Understanding Data—Fifth Edition)*. New Jersey: Pearson Prentice Hall
- Karakaş, Ö. (2013). *8. sınıf öğrencilerinin okuma tutumları üzerine bir araştırma (MEB tavsiyeli 100 temel eser örneğinde)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kasımoğlu, M. (2014). *Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ile akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Kaynar, İ. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin okuma alışkanlığı ve iletişim becerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Keskin, H. K., & Baştuğ, M. (2010). Sosyal bilgiler dersi okuma çalışmalarında yönlendirilmiş okuma düşünme aktivitesinin okuduğunu anlamaya etkisi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 3(2), 1-12.
- Kıvrak, Y. (2014). *Okuma anlamadaki başarının matematik başarısına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Özbay, M. (2011). *Anlama Teknikleri: 1 Okuma Eğitimi*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özdamar, K. (2013). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi (9. Baskı)*. Eskişehir: Nisan Kitabevi, 1. Cilt.
- Özdamar, K. (2013). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi (9. Baskı)*. Eskişehir: Nisan Kitabevi, 2. Cilt.
- Özdemir, E. (1990). *Okuma Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Sallabaş, M. E. (2008). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin okumaya yönelik tutumları ve okuduğunu anlama becerileri arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 141-155.
- Sertöz, T. (2003). İlköğretim okullarının 6. sınıflarında okuduğunu anlama davranışının kazandırılmasının matematik başarısına etkisi. Yüksek Lisans Tezi, *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Siegel, S. (1977). *Davranış bilimleri için parametrik olmayan istatistikler* (Çev.: Yurdal Topsever). Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları. No: 274. Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Şahin, A. (2009). İlköğretim 6. 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarının sosyo-ekonomik düzeylerine göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 215-232.
- Şen, M. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin serbest zamanlı okuma alışkanlıklarının sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıya etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Tatar, E., & Soylu, Y. (2006). Okuma-anlamadaki başarının matematik başarısına etkisinin belirlenmesi üzerine bir çalışma. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 503-508.
- Tok, M., Küçük, B., Kırmacı, Ö. (2015). Ortaokul kitap okuma alışkanlığı ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 11(2), 694-716.
- Türk Dil Kurumu. (2015). *Büyük Türkçe Sözlük*. Ankara: TDK.

- Tüzer, A. (2016). *Ortaokul sekizinci sınıf öğrencilerinin okuma alışkanlıkları ile sayısal ders başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Yavaş, S. (2013). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıkları ile üst düzey düşünme becerileri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.